

Gazze “Barış” Kurulu: Yapısı, Misyonu ve Uluslararası Boyutu Kamal Alaquad

Ekim 2023’ten itibaren yaklaşık iki yıl boyunca İsrail’in Gazze’ye yönelik sürdürdüğü saldırılar; on binlerce sivilin hayatını kaybetmesine, yüz binlercesinin yaralanmasına ve Gazze’nin neredeyse tamamının yerle bir edilmesine yol açmıştır. Bu süreç, sadece insani boyutlarıyla değil, aynı zamanda uluslararası sistemin yapısal sorunları bakımından da tarihin kritik bir dönüm noktası niteliğini taşımaktadır. Krizin ilk gününden itibaren ateşkes için yoğun diplomatik çabalar sürdürülmüş; ancak bu girişimlerin büyük çoğunluğu sonuçsuz kalmıştır. Uzun süren müzakereler, kırılğan ateşkesler ve uluslararası baskıların soykırım durdurma noktasında herhangi bir somut ilerleme sağlayamamıştır. Ancak, 2025 yılının sonunda yaşanan gelişmeler, soykırımın askeri anlamda durdurulmasını beraberinde getirmiştir.

Süreç, Eylül 2025 tarihinde Gazze’ye yönelik soykırıma son vermek amacıyla Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın da aralarında bulunduğu bazı Müslüman ülke liderlerinin ABD Başkanı Donald Trump ile bir araya gelmesiyle başlamıştır. Bu görüşmenin ardından Trump, 20 maddeden oluşan “Gazze Planını” açıklamıştır. Bu plan, Gazze’de yürütülen soykırımın durdurulmasını, İsrail’in Gazze’den kademeli olarak çekilmesini, esirlerin serbest bırakılmasını, Hamas’ın silahsızlandırılmasını ve Gazze halkının bölgeyi terk etmeye zorlanmamasını öngörmektedir. Gazze’de geçici bir yönetim yapısının tesisini de kapsayan bu plan, “Barış Kurulu” (Board of Peace - BoP) adına uluslararası bir kurul ve heyetin oluşturulmasına zemin hazırlamıştır. Kasım 2025’te ise ABD’nin girişimiyle Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) tarafından kabul edilen 2803 sayılı karar ile bu plan onaylanmıştır (BMGK, 2025). Ocak 2026’nın ortasında Trump, ilgili plan çerçevesinde kurulun resmen hayata geçirildiğini duyurmuştur (White House, 2026). 22 Ocak 2026 tarihinde İsviçre’nin Davos kentinde düzenlenen törenle Trump, kurul tüzüğünü onaylayarak bu yapıyı resmi bir uluslararası kuruluş olarak ilan etmiştir. Kurul, ilk toplantısını 17 Şubat 2026 tarihinde Washington’da Trump’ın başkanlığında gerçekleştirmiştir. Böylece Gazze Barış Kurulu, somut bir uluslararası yapıya dönüşmüştür.

Kurulun Yapısı

Planın öngördüğü organizasyon yapısında “Kurucu Yürütme Kurulu” ve “Gazze Yürütme Kurulu” olarak iki ana organ yer almaktadır (White House, 2026). Aşağıda ayrıntılı biçimde ele alınacağı üzere bu çok katmanlı yapı, hem siyasi karar alma hem de sahada uygulama mekanizmalarını bir arada barındırmayı hedeflemektedir.

Tüzüğe (Board of Peace, 2026) göre kurulun başkanlığını ABD Başkanı Trump yürütmektedir (Madde 3/2/A). Kurula yalnızca Başkan tarafından davet edilen devletler katılabilir. Katılım, davet edildikten sonra ilgili devletin onayıyla yürürlüğe girmektedir (M. 2/1). Üyelik türü ve süresi bakımından ikili bir ayırım söz konusudur: tüzüğün yürürlüğe girmesinden itibaren ilk yılda kurulun bütçesine 1 milyar dolar katkı sağlayanlar daimi üye statüsü kazanırken katkı sağlamayanlar geçici üye olarak kabul edilmektedir. Geçici üyelik üç yıllıktır; bu süre başkanın kararıyla yenilenebilmektedir (M. 2/2/C). Kurul üyeleri, Başkana yazılı bildirimde bulunmak suretiyle üyelikten derhal çekilebilir (M. 2/4).

Tüzüğe göre ayrıca Başkan, ihtiyaç duyulması hâlinde yeni yapılar ve komisyonlar kurma, mevcut olanları yeniden düzenleme ve sona erdirmeye yetkisine sahiptir (M. 3/2/B). Başkan, gerekli gördüğü takdirde yerine başka bir başkan atayabilir. Öte yandan Başkan, kendi iradesiyle gerçekleştireceği istifa veya sağlık gerekçesiyle tam yetersizlik hâlleri dışında görevden alınmamaktadır (M. 3/3).

Finansal meseleye ilişkin Tüzük, yukarıda belirtildiği üzere daimî üyelerin katkılarının yanı sıra gönüllü katkı esaslı bir finans modelini benimsemiştir. Bu düzenleme uyarınca üye olanlar ve olmayanlar dahil örgütler ve diğer kaynaklar kurulun finansmanına katkı sağlayabilir (M. 5/1).

Kurucu Yürütme Kurulu, 16 Ocak 2026 tarihinde Trump tarafından yapılan açıklamaya göre ilk aşamada Gazze'nin yeniden inşası başta olmak üzere bölgesel meselelerin çözümünde etkin bir rol üstlenecektir. Bu kurulda ABD Dışişleri Bakanı Marco Rubio, ABD Özel Temsilcisi Steve Witkoff, Trump'ın Danışmanı Jared Kushner ve ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Robert Gabriel gibi üst düzey Amerikalı yetkililer yer almaktadır. Bunların yanı sıra kurulda eski Birleşik Krallık Başbakanı Tony Blair, Dünya Bankası Başkanı Ajay Banga ve yatırım yöneticisi Marc Rowan da görev yapmaktadır (White House, 2026). Kurulun bileşimi incelendiğinde üyelerin yalnızca siyaset alanından değil; ekonomi, finans ve uluslararası kalkınma gibi farklı uzmanlık alanlarından seçildiği görülmektedir.

Gazze Yürütme Kurulu'na gelindiğinde, bu yapıda yer alan isimlerden biri Gazze Yüksek Temsilcisi olarak görev yapacak olan Nickolay Mladenov'dır. Mladenov'in temel görevi, BoP ile aşağıda bahsi geçecek olan Gazze teknokrat komite arasındaki koordinasyonu sağlamaktır. Türkiye'yi temsilen Dışişleri Bakanı Hakan Fidan da bu yürütme organında yer almıştır. Ayrıca, bu Yürütme Kurulu üyeleri arasında Mısır İstihbarat Başkanı Hassan Rashad gibi bölgesel aktörler de bulunmaktadır (White House, 2026).

Gazze Teknokrat Komitesine ilişkin olarak 14 Ocak 2026 tarihinde 15 Gazze'li teknokrattan oluşan bir komite oluşturulmuş ve kamuoyuna duyurulmuştur (Türkiye Dışişleri Bakanlığı, 2026) Söz konusu komitenin Barış Kurulu denetimi altında faaliyet göstermesi öngörülmektedir. Filistin Yönetimi'ne bağlı eski Planlama Bakan Yardımcısı Ali Shaath'ın başkanlığına atandığı bu komite, yalnızca günlük idari işler ve belediye hizmetlerinden sorumlu tutulacaktır (BMGK 2803 sayılı karar, 2025, para. 4(b)). Shaath, uluslararası düzeyde kalkınma ve yeniden yapılandırma projelerinde deneyim sahibi, alanında tanınan bir isimdir. Bu itibarla Shaath, siyasi bir figürden ziyade teknik bir uzman olarak nitelendirilmektedir. Kaynaklara göre komitenin oluşum sürecinde belirleyici rol yalnızca Trump'a ait olmamış; işgalci İsrail rejiminin onayı da bu süreçte etkili olmuştur.

Trump planı kapsamında BoP'nin yetkisi altında geçici bir Uluslararası İstikrar Gücü (Temporary International Stabilization Force- ISF) tesis edilmesi öngörülmüştür. ISF'nin misyonu; Filistin silahlı gruplarını silahsızlandırmak, sivilleri korumak, Filistin yönetimine bağlı polis güçlerinin eğitimini ve hazırlığını sağlamak ile BoP'nin uygun göreceği diğer görevleri üstlenmekten oluşmaktadır (BMGK 2803 sayılı karar, 2025, para. 7). ISF Komutanı ABD'li General Jasper Jeffers'in açıklamalarına göre kuvvete asker göndermeyi kabul eden beş ülke bulunmaktadır: Endonezya, Fas, Kazakistan, Kosova ve Arnavutluk. Bu çerçevede Ürdün ve Mısır da Filistin polisinden sorumlu olmayı taahhüt etmiştir (Reuters, 2026).

Kurulun Misyonu

Trump planı çerçevesinde kurulan BoP'nin görev ve yetkisi birkaç maddede özetlenebilir (BMGK 2803 sayılı karar, 2025, para. 2, 4 ve 7; ilgili kararın ekinde bulunan Trump planı, para. 9, 15). Birinci yetki alanı olan koordinasyon ve düzenleme yetkisi. Bu bağlamda BoP, Gazze'nin yeniden inşası ve imarı ile finansman konularını da kapsamlı bir plan çerçevesinde koordine edecektir. İkincisi ise denetim yetkisidir; bu konuda BoP, Filistin yönetimi reform çalışmalarını tamamlayana kadar görevini yürütecektir. Filistin yönetim reformu ise 2020 Trump Planı (Normalleşmeyi öngören plan- Yüzyıl anlaşması) ve Fransa- Suudi Arabistan'ın girişimi (2025 New York Bildirgesi ve ona bağlı gelişmeler) başta olmak üzere farklı önerilere tabi olacaktır. Gazze'nin yeniden inşası ve Filistin Yönetimi'nin reformunun ardından Filistin halkının kendi kaderini tayin hakkı ve devlet olma yolunda güvenilir bir sürecin sağlanması için koşullar oluşabilir. Bunu da dolaylı olarak üçüncü bir yetki şeklinde yorumlanabilir. Bununla birlikte ilgili kararda Filistin'in devlet olma sürecinin nasıl gerçekleştirileceği veya ne zaman olacağı meselesi ile ilgili düzenleme bulunmamaktadır. Dördüncü olarak insani konulardaki yetkisidir. Buna göre BoP, insani yardım ulaştırmak ve ulaşmasını sağlamak için BM, Kızılhaç Örgütü ve Kızılay gibi kuruluşlarla işbirliği halinde olacaktır. Beşinci olarak yönetimsel yetkisidir. Buna göre BoP, Trump Planı'nı hayata geçirmek için Filistinli teknokratlardan oluşan bir komite ve gerekli gördüğü takdirde başka işlevsel kuruluşlar kurma yetkisine sahiptir. Altıncı ve son yetki alanı olan eylemsel ve askeri yetki kapsamında BoP, yukarıda belirtilen ISF'yi tesis edecektir.

2803 sayılı BMGK kararı uyarınca hem BoP'nin hem de ona bağlı ISF ve diğer kuruluşların görev süresi 31 Aralık 2027 tarihiyle sınırlandırılmıştır. Söz konusu sürenin, BMGK ve ilgili tarafların mutabakatı hâlinde uzatılması öngörülmektedir MGK 2803 sayılı karar, 2025, para. 8). Bu itibarla BoP'nin misyonunun ekonomik, siyasi, askeri ve güvenlik eksenlerini kapsayan çok boyutlu bir yapı üzerine inşa edildiği söylenebilir.

BoP, başlangıçta Trump planı çerçevesinde münhasıran Gazze'ye yönelik bir mekanizma olarak tasarlanmıştır. Ne var ki ilerleyen süreçte gerek ABD Başkanı Trump'ın gerekse BoP üyelerinin çeşitli açıklamaları, Kurul'un yetki alanının yalnızca Gazze ile sınırlı kalmayabileceğine işaret etmiştir. Nitekim 17 Şubat 2026 tarihli Al Jazeera haberine göre Trump, kurulun uluslararası bir rol üstlenebileceğini ve yetkisinin farklı bölgelere de uzanabileceğini belirtmiştir. Benzer şekilde ABD Dışişleri Bakanı ve Kurucu Yürütme Kurulu üyesi Marco Rubio da aynı tarihte gerçekleştirilen ilk toplantıda Kurul'un uluslararası krizlerin çözümüne yönelik uygulanabilir bir mekanizma olarak tasarlandığını ifade etmiştir.

Öte yandan tüzüğün birinci maddesindeki tanım, Kurul'un görev alanının belirli bir coğrafyayla sınırlandırılmadığını açıkça ortaya koymaktadır. Tüzükte açıkça ifade edildiği üzere yapı, potansiyel olarak farklı kriz bölgelerini kapsayacak şekilde kurgulanmıştır. Bununla birlikte Kurul, kuruluş itibarıyla yetki alanını henüz yalnızca Gazze ile sınırlı tutmaktadır; bu husus kuruluş sürecindeki gelişmelerden açıkça anlaşılmaktadır.

Tüm bu değerlendirmeler ışığında BoP'nin hiyerarşik açıdan bir üst otorite konumunda bulunduğu görülmektedir. Gazze teknokrat komitesi, ISF ile kurulmuş ve kurulacak tüm komite ve kuruluşlar BoP denetimi altında faaliyet gösterecektir. Kurul ise görevini oluşturulacak organlar çerçevesinde yürütecektir. Mevcut durumda Kurul'un yetki alanı yalnızca Gazze'yi kapsamaktadır. Dolayısıyla BoP, işlevsel bir yerel otoritenin varlığından bağımsız olarak

Gazze'yi fiilen Filistin'den ayrı bir idari birim hâline getirmektedir. Bu bağlamda söz konusu yapının kurulması, Filistin'in tek bir devlet olarak tanınması sürecini sekteye uğratabilecek bir müdahale olarak nitelendirilebilir.

Barış Kurulu'nun Meşruiyeti: Kurumsal Yapı ve Barış Anlayışı

Yukarıda ortaya konulan kurumsal yapı ve yetki dağılımı dikkate alındığında, Barış Kurulu'nun yalnızca işleyişi değil, aynı zamanda barış üretme kapasitesi ve ne tür bir "barış" öngördüğü de tartışılmalıdır. Bu çerçevede, kurulun gerçekten barış üretebilen bir yapı olup olmadığı ve bölgenin beklediği barış ile öngördüğü barışın örtüşüp örtüşmediği temel tartışma başlıkları olarak ortaya çıkmaktadır.

Barış Kurulu'nun Niteliği: Barış Üretebilen Bir Yapı mı?

Her şeyden önce Barış Kurulu, ortak bir uluslararası girişimden ziyade ABD merkezli bir girişim niteliği taşımaktadır. Bu itibarla söz konusu yapı, uluslararası toplumun kolektif iradesini değil, tek taraflı bir bakış açısını yansıtmaktadır. Kurulun kuruluş yapısına bakıldığında, ABD'nin belirleyici rolü açıkça göze çarpmaktadır. Başta Çin, Rusya ve Avrupa'nın pek çok ülkesi olmak üzere yaklaşık 150 devletin bu yapının dışında kalması, söz konusu girişimin tekçi niteliğinin somut bir göstergesidir.

Bu durumun temel nedeni, Kurulun yetki ve karar alma yapısının neredeyse tamamının Trump'a devredilmiş olmasıdır. Trump; üyelik meseleleri, davet ve kabul kararları, yeni kurumların oluşturulması, mevcut yapıların iptal edilmesi, yetkilerin yeniden düzenlenmesi, Başkanlık makamında süresiz kalma, bu makama atama yapma, kurucu yönetim kurulu üyelerini belirleme ve görevden alma, kurul kararlarına itiraz etme ile tüzüğü değiştirme veya tadil etme gibi son derece geniş ve benzeri olmayan yetkilere fiilen tek başına sahip bulunmaktadır. Bu tür merkezileşmiş mekanizmalar, barışı kurumsal bir çerçevede değil; tekelci ve kişisel bir anlayış içinde tasavvur etmektedir. Bu durum ise barış inşasını hem yapısal olarak güçleştirmekte hem de pratikte uygulanabilirliğini zayıflatmaktadır.

BoP'nin ABD merkezli bir girişim olduğunu destekleyen bir diğer husus, kurulun yetki alanına ilişkin iddialar çerçevesinde kendini göstermektedir. BoP'nin görev tanımının hâlihazırda Gazze ile sınırlı kalmış olsa da diğer çatışma bölgelerini de kapsayacağı belirtilmektedir. Öte yandan, BM Güvenlik Konseyi'nin ABD dışındaki hiçbir daimi üyesinin söz konusu kurula fiilen katılmadığı görülmektedir (The Jakarta Post, 22 Ocak 2026). Bu tablo, BoP'nin çok taraflı bir meşruiyet üretmekten uzak olduğunu ve temelde ABD'nin tek taraflı dış politika aracı işlevi gördüğünü açıkça ortaya koymaktadır. Bu gelişmeler ışığında, 26 Ocak 2026 tarihinde BM Genel Sekreteri, uluslararası barış ve istikrarın tesisinden evrensel ölçekte sorumlu tek organın BM Güvenlik Konseyi olduğunu, hiçbir kuruluş ya da oluşumun ona alternatif teşkil edemeyeceğini ve bu görevin benzersiz ve evrensel bir nitelik taşıdığını açıkça vurgulamıştır. Kurulun işlevselliğini tartışmalı kılan bir diğer temel mesele, alınan kararların bağlayıcılığı ve denetim mekanizmasının yetersizliğidir. BoP tüzüğü, ihlaller karşısında uygulanacak yaptırım prosedürlerini düzenlememektedir. Bu boşluk, kurulun uluslararası hukuk çerçevesinde herhangi bir zorlayıcı mekanizmadan yoksun olduğunu ortaya koymaktadır. Nitekim tüzüğün tamamı incelendiğinde, "uluslararası hukuk" kavramının yalnızca bir kez ve sınırlı bir bağlamda geçtiği görülmektedir; bu da kurulun uluslararası hukuku asli bir çerçeve olarak benimsemediğine işaret etmektedir. Öte yandan denetim yetkisinin fiilen Trump'a devredilmiş olması, tarafsızlık sorununu daha da derinleştirmektedir. Bilindiği üzere ABD yönetimi, soykırım sürecinin tamamında- hem Biden hem de Trump dönemlerinde- İsrail'e askeri, siyasi,

diplomatik ve ekonomik alanlarda kesintisiz destek sağlamıştır. Bu bağlamda denetim işlevinin, çatışmanın taraflarından birine açıkça yakın duran bir aktöre bırakılması, kurulun tarafsız bir barış mekanizması olarak işlev görebilme kapasitesini yapısal düzeyde sorgulamaktadır.

İhlallerin ele alınış biçimi de kurulun etkinliği açısından ciddi kaygılar doğurmaktadır. Ateşkesin birinci aşamasında Filistin tarafı yükümlülükleri yerine getirmesine karşın, İsrail'in insani yardımın sağlanması ve Gazze'ye yönelik saldırıların durdurulması başta olmak üzere çok sayıda yükümlülüğünü ihlal ettiği görülmektedir. Buna rağmen kurulun İsrail'e yönelik herhangi bir yaptırım mekanizması işletmediği, aksine sürecin ikinci aşamaya geçilmesiyle sonuçlandığı dikkat çekmektedir. İkinci aşamada ise İsrail'in teknokrat komisyonu üyelerinin Gazze'ye girişini engellemeye devam ettiği bilinmektedir. Söz konusu tutumun tek bir örnek olmadığı, tarihsel süreçler incelendiğinde de açıkça ortaya çıkmaktadır: Oslo Antlaşması sürecinde Filistin yönetimi, yükümlülüklerini yerine getirmesine rağmen, İsrail, yükümlülükleri yerine getirmemiştir. Antlaşmaya aracılık eden ABD ise bu ihlaller karşısında herhangi bir yaptırım uygulamaktan kaçınmıştır. Dolayısıyla BoP'nin barış inşası konusunda benzer bir tutumu sürdürme riski taşıdığı ve yaptırım mekanizmasının yapısal yokluğunun bu riski daha da pekiştirdiği ileri sürülebilir.

Tüm bu hususlar bir arada değerlendirildiğinde, Barış Kurulu'nun barış inşası misyonunu gerçekleştirme kapasitesine ilişkin ciddi yapısal sorunlar taşıdığını görülmektedir. Kurulun tekçi kuruluş yapısı, aşırı merkezileşmiş yetki dağılımı, denetim mekanizmasında tarafsızlık ilkesinin gözetilmemesi ve uluslararası hukukun zorlayıcı araçlarından yoksun olması; bu yapının bir barış çerçevesi üretmekten ziyade siyasi bir kontrol aracına dönüşme riskini taşıdığına işaret etmektedir. Dolayısıyla BoP'nin, normatif ve kurumsal meşruiyet bakımından ciddi soru işaretleri doğurduğu; evrensel nitelikte bir barış inşa mekanizması olmaktan ziyade siyasi bir araç olarak işlev gördüğü söylenebilir.

Bölgenin Beklediği Barış ile Kurulun Öngördüğü Barış Örtüşmekte midir?

BoP tüzüğü ve kurulun kuruluş süreci incelendiğinde, öngörülen barış anlayışının güvenlik merkezli, yeniden inşa temelli ve çatışmanın dondurulmasına dayalı bir çerçeve üzerine kurulduğu görülmektedir. Bu yaklaşım, özü itibarıyla kalıcı bir çözümden ziyade geçici bir istikrar tesis etmektedir. Oysa bölge, yalnızca çatışmanın yokluğuna indirgenmiş bir barış anlayışının çok ötesinde; uzun süredir maruz kalınan sistematik zulmü hesaba katan, adalet ve hak temelli bir barış düzenini talep etmektedir.

Bu iki anlayış arasındaki temel ayırım, korudukları çıkarlar ve önceliklendirdikleri değerler bakımından belirginleşmektedir. Güvenlik merkezli barış yaklaşımı mevcut güç dengelerini muhafaza etme ve belirleyici aktörlerin çıkarlarını koruma işlevi görürken; adalet temelli barış yaklaşımı, güçsüz tarafların varoluşsal, siyasi ve hukuki haklarını güvence altına almayı esas almaktadır. Bu bağlamda güvenlik merkezli anlayışın, işgalin sona erdirilmesi, egemenlik hakkının tanınması ve self-determinasyon ilkesinin hayata geçirilmesi gibi temel talepleri göz ardı ettiği görülmektedir. Buna karşılık adalet temelli barış anlayışı, söz konusu hakları barışın kurucu unsurları olarak kabul etmekte ve bunların güvence altına alınmasını kalıcı bir çözümün vazgeçilmez ön koşulu saymaktadır.

BoP'nin barış anlayışının bir diğer belirgin özelliği, siyasi ve hukuki sorunların çözümünden ziyade ekonomik iyileştirme ve yeniden inşa mekanizmalarına öncelik vermesidir. Nitekim Trump planı, Gazze'de özel bir ekonomik bölge kurulmasını öngörmekte; Dünya Bankası gibi finansal kuruluşların ve yatırım odaklı aktörlerin sürece dahil edilmesiyle ekonomik kalkınma

merkezli bir yönetim modeli ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, barışı siyasal bir çözüm süreci olarak değil, ekonomik araçlar üzerinden yönetilebilir geçici bir istikrar projesi olarak kurgulama eğilimindedir. Aslında bu yaklaşım yeni değildir; Trump yönetiminin 2020 yılında önerdiği ve “Yüzyılın Anlaşması” olarak adlandırılan girişim de benzer biçimde ekonomik teşvikler üzerinden siyasal sorunları ikincil plana itmişti. Tarihsel deneyim, bu tür modellerin çatışmanın yapısal nedenlerini ortadan kaldırmak yerine geçici olarak baskı altına aldığını ve uzun vadede yeni gerilim hatlarının oluşmasına zemin hazırladığını göstermektedir. 2020 sonrasında bölgede yeniden tırmanan çatışma ortamı bu değerlendirmenin somut bir göstergesi niteliğindedir.

BoP'nin meşruiyetini zedeleyen bir diğer husus, Barış Kurulu ve Kurucu Yürütme Kurulu'nda yer alan bazı sorunlu isimlerdir. Kurulda barışı tesis etmekten ziyade bölgesel istikrarsızlıkla özdeşleşmiş isimlerin yer alması, kurulun barışı sağlayabileceği iddiasını temelden sarsmaktadır. Bunun en bariz örneği, Gazze çatışma sürecinin tarafı konumundaki İsrail Başbakanı Netanyahu'nun kurulda bulunmasıdır. Benzer biçimde, Irak'ın kitle imha silahlarına sahip olmadığı bilinmesine karşın ABD öncülüğündeki işgali destekleyen ve savunan Tony Blair'in (McLaughlin, 2023) kurulda yer alması da dikkat çekicidir. Blair'in bölgesel politika sicili, barış inşasından çok siyasal istikrarsızlıkla ilişkilendirilmekte olup bu durum kurulun barış iddiasının ciddiyetini sorgulamaktadır.

Kurulun meşruiyetine ilişkin sorunların ötesinde, barış çerçevesinin sorunun kökenine dair benimsediği anlayış da tartışmaya açıktır. Barış Kurulu Gazze Yüksek Komiseri Nikolay Mladenov, krizin kaynağı olarak 7 Ekim'i işaret etmekte ve Gazze'nin en temel sorununun direniş hareketlerinin silahsızlandırılmamasında yattığını ileri sürmektedir. Mladenov, 24 Mart 2026 tarihinde BM Güvenlik Konseyi'ne sunduğu açıklamada Filistinli aktörleri yeni bir başlangıç ya da savaşın yeniden alevlenmesi arasında seçim yapmak zorunda olduklarını ifade etmiştir (BMGK, 2026). Ne var ki bu yaklaşım, meselenin tarihsel kökenini göz ardı etmektedir. Filistin meselesi, 7 Ekim'de ortaya çıkan ani bir kriz değil; yüzyılı aşkın sistematik haksızlığın, sömürge ve vesayet düzeninin, işgalin ve hak ihlallerinin bir sonucudur. BoP'nin kuruluş anlayışının meseleyi bu tarihsel bağlamdan kopararak 7 Ekim'e indirgemesi, çatışmanın yapısal nedenlerini görünmez kılmakta ve kalıcı bir çözümün önünü tıkamaktadır.

Sonuç olarak, BoP'nin öngördüğü barış anlayışının bölgenin talep ettiği adalet, egemenlik ve hak temelli barış beklentisiyle örtüşmediği görülmektedir. Güvenlik ve ekonomik istikrarı ön plana alan bu model; siyasal sorunları ikincil plana itmekte, çatışmanın yapısal nedenlerini göz ardı etmekte ve mevcut güç ilişkilerini yeniden üretmektedir. Kurulun bileşimindeki sorunlar ve benimsenen tarih okuması da bu değerlendirmeyi pekiştirmektedir. Söz konusu modelin esasen belirli aktörlerin çıkarlarını önceleyen sınırlı bir istikrar projesi olduğuna işaret etmektedir. Bu itibarla, Filistin meselesinin temel nedenlerini çözüme kavuşturmayan her barış girişiminin kalıcı olmaktan uzak kalacağı değerlendirilmektedir.

Yazar Hakkında:

Kamal Alaşad lisans eğitimini 2013 yılında Gazze İslam Üniversitesi'nde Hukuk alanında tamamlamış, ardından Muğla Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler yüksek lisansı yapmıştır. Hâlihazırda Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler alanında doktora yapmakta ve Ortadoğu Vakfı'nda araştırmacı olarak yer almaktadır.

Kaynakça

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi. (2025). *Resolution 2803 (2025)*, S/RES/2803. [https://docs.un.org/en/s/res/2803\(2025\)](https://docs.un.org/en/s/res/2803(2025)). Erişim tarihi: 5 Mart 2026.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi. (2026). *Security Council Press Release SC/16321*. <https://press.un.org/en/2026/sc16321.doc.htm> (Erişim tarihi: 26 Mart 2026).

Board of Peace. (2026). *Charter of the Board of Peace*. <https://boardofpeace.org/charter> (Erişim tarihi: 5 Mart 2026)

McLaughlin, C. (2023, 20 Mart). *Blair knew Saddam had no WMDs – No 10 told me so before the war*. Tribune Magazine. <https://tribunemag.co.uk/2023/03/blair-knew-saddam-had-no-wdms-no10-told-me-so-before-the-war> (Erişim tarihi: 25 Mart 2026).

Reuters. (2026, 19 Şubat). *Five countries commit troops to Gaza international security force, commander says*. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/five-countries-commit-troops-gaza-international-security-force-commander-says-2026-02-19/> (Erişim tarihi: 5 Mart 2026)

Türkiye Dışişleri Bakanlığı. (2026, 14 Ocak). *Gazze Şeridi'nin İdaresini Üstlenecek Filistinli Teknokrat Komitenin Oluşumuna İlişkin Arabuluculardan Ortak Açıklama*. <https://www.mfa.gov.tr/gazze-seridi-nin-idaresini-ustlenecek-filistinli-teknokrat-komitenin-olusumuna-iliskin-arabuluculardan-ortak-aciklama.tr.mfa> (Erişim tarihi: 5 Mart 2026).

White House. (2026, 16 Ocak). *Statement on President Trump's Comprehensive Plan to End the Gaza Conflict*. <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/2026/01/statement-on-president-trumps-comprehensive-plan-to-end-the-gaza-conflict/> (Erişim tarihi: 5 Mart 2026).